

Autoreferat

1. Imię i nazwisko: **Piotr Gorliński-Kucik**
2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne

22.09.2015: **doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo**

Wydział Filologiczny, Uniwersytet Śląski w Katowicach, tytuł rozprawy doktorskiej: *Między (tech)gnozą a uchronią. Proza Jacka Dukaja*; promotor: prof. dr hab. Krzysztof Uniłowski (Uniwersytet Śląski w Katowicach), recenzenci: prof. zw. dr hab. Jerzy Jarzębski (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), dr hab. Dariusz Brzostek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

22.06.2011: **magister filologii polskiej**

Wydział Filologiczny, Uniwersytet Śląski w Katowicach, tytuł pracy magisterskiej: *Świat zszyty z tekstów. Postmodernistyczna historia alternatywna w „Lodzie” Jacka Dukaja*; promotor: prof. dr hab. Dariusz Rott; recenzent: dr hab., prof. UŚ Krzysztof Uniłowski; w trakcie studiów na kierunku Filologia polska realizowałem Indywidualny Tok Studiów (tutor: prof. dr hab. Dariusz Rott)

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

od 01.10.2019: **adiunkt, Instytut Literaturoznawstwa** a następnie **Instytut Polonistyki**, Wydział Humanistyczny, Uniwersytet Śląski w Katowicach

01.10.2018 – 30.09.2019: **adiunkt, Zakład Krytyki i Literatury Ponowoczesnej**, Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego, Wydział Filologiczny, Uniwersytet Śląski w Katowicach

01.04.2018 – 30.09.2018: **asystent (w wymiarze 0.5 etatu), Zakład Krytyki i Literatury Ponowoczesnej**, Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego, Wydział Filologiczny, Uniwersytet Śląski w Katowicach

01.10.2016 – 31.03.2018: **asystent (w wymiarze 0.5 etatu), Zakład Literatury XX i XXI wieku**, Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego, Wydział Filologiczny, Uniwersytet Śląski w Katowicach

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Za moje **główne osiągnięcie naukowe uznaję monografię autorską**: Piotr Gorliński-Kucik, *„Jutro”. SF jako sposób myślenia* (Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2024, ss. 430; <https://doi.org/10.31261/PN.4212>; ISBN: 978-83-226-4401-0; rec. prof. dr hab. Przemysław Czapliński, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; dr hab., prof. UŁ Adam Mazurkiewicz, Uniwersytet Łódzki).

Publikacja ta jest efektem kilkuletnich literaturoznawczych badań polonistycznych nad fantastyką naukową i jej usytuowaniem w obrębie kultury polskiej. Rozprawę zaczynam (część pierwsza: *Czytanie SF*) od przeglądu wybranych definicji *science fiction* ostatnich dekad, i proponuję ujęcie SF jako transmedialnej konwencji (czyli realizującej się w różnych mediach: literaturze, filmie, komiksie, grach wideo), kultury wizualnej, dyskursu, a przede wszystkim jako **s p o s o b u m y ś l e n i a**.

W kręgu kultury anglosaskiej „*science fiction*” oznacza „fikcję (literacką) o nauce i technologii”, czyli narrację spekulatywną o przemianach cywilizacyjnych oraz ich skutkach dla jednostek i społeczeństw. Spolszczenie tego określenia do formy „fantastyka naukowa” odnosi SF do zupełnie innej kategorii, do „fantastyki”, co na przestrzeni lat doprowadziło do wielu mylących uogólnień (używam jednak określeń „SF”, „*science fiction*” oraz „fantastyka naukowa” zamiennie).

Sądzę, że choć SF najczęściej lokuje swoje mimetyczne, ale niewerystyczne chronotopy w przyszłości, to jednak więcej mówi nam o teraźniejszości, w której powstaje: „jutro” jest swoistym zwierciadłem, w którym odbija się „dzisiaj” (a czasem nawet „wczoraj”), i za pomocą takiego mechanizmu pozwala diagnozować zachodzące obecnie przemiany cywilizacyjne.

Fantastycznonaukowe spekulacje opierają się między innymi na swobodnym łączeniu różnych dyskursów, przede wszystkim nauki (*science*), humanistyki (*humanities*) oraz sztuki (*art*). Sądzę, że ta swoista wielojęzyczność jest dziś niezwykle przydatna w diagnozowaniu oraz konstruowaniu krytyki współczesnej rzeczywistości,

w której tempo zmian oraz splątanie różnych, pozornie odległych, zjawisk ma znaczący wpływ na sposób funkcjonowania człowieka Zachodu. Sądzę, że jednym z najważniejszych (obok ekonomicznych, społecznych, politycznych) czynników jest progres technologiczny, który sprawia, że żyjemy w rzeczywistości „fantastyczno-naukowej” (a zatem tak zaawansowanej technologicznie, że jawiącej się jako fantastyczna), a nawet – pod pewnymi względami – dystopijnej. Uwidoczniło się to podczas jednego z najistotniejszych nasileń globalnych procesów w ostatnich latach, czyli pandemii COVID-19 (od 2019), a zwłaszcza w wywołanym przez nią *lockdownie* i izolacji.

Ponadto wielojęzyczność jest sposobem na złagodzenie sporu (opisał go pod koniec lat pięćdziesiątych XX wieku Charles Percy Snow) między „pierwszą” (humanistyczną) a „drugą” kulturą (przedstawiciele nauki i technologii), przyjmującą obecnie formę konfliktu między technooptymistami a technopesymistami (Marcin Napiórkowski).

Fantastyka naukowa dawno już weszła w obręb głównego nurtu literatury i kultury (zwłaszcza w sytuacji wolnorynkowej po roku 1989), unikam więc upowszechnionego określenia jej pozycji jako „getta”, argumentuję jednak, że wciąż znajduje się ona w swoistej izolacji, powodowanej – między innymi – elitaryzmem, imperrealizmem, przywiązaniem do „pierwszej kultury” oraz specyficznym myśleniem o przyszłości w kulturze polskiej. Otóż ze względu na utratę przez Polskę niepodległości, co najmniej od wieku XIX życie kulturalne, a zwłaszcza myślenie o przyszłości, znacznie częściej korzystało z paradygmatów mesjanistycznych niż utopijnych (Aleksander Świątochowski), co generowało kolejne nasilenia paradygmatu romantycznego (Maria Janion), a w efekcie oddziaływało na sprawy „polskie” od „ludzkich” (Czesław Miłosz). Opóźniona, realna industrializacja i nowoczesność, które nastąpiły w Polsce dopiero po roku 1956, po „prześnionej rewolucji” (Andrzej Leder), a następnie przyspieszone przejście w obręb gospodarki postindustrialnej (oraz wolnego rynku i liberalnej demokracji) po roku 1989 sprawiły, że polskie społeczeństwo – jako że nie poświęcano tym zagadnieniom należytej uwagi w kulturze i debacie publicznej – nie zdążyło dostatecznie przepracować tych przemian.

Są to też powody specyficznego usytuowania Stanisława Lema – najważniejszego polskiego pisarza SF – w życiu literackim, a w konsekwencji także w historii literatury drugiej połowy XX wieku. Śledzę recepcję twórczości autora *Solaris* oraz jego obecność w bardziej znaczących ujęciach historycznoliterackich i, posiłkując się opiniami badaczy, dowodzę, że swoiste osamotnienie i niezrozumienie Lema wynikało

z tych właśnie przyczyn. Autor *Solaris* nie był wszak w mojej opinii „pisarzem SF”, cechował go raczej „sposób myślenia SF” – uwidacznia się to w jego esejach o technologii (*Summa technologiae*), teorii literatury (*Filozofia przypadku*), późnych felietonach, a także oryginalnych formalnie *quasi*-recenzjach.

Tak rozumiane *science fiction* pozwala nam „pomyśleć przyszłość” (Tadeusz Sławek), przeciwdziałać retrotopii (Zygmunt Bauman) i dzięki narzędziom wypracowanym przez zwrot spekulatywny (Nick Land, Armen Avanessian, Donna Haraway, Quentin Meillassoux) projektować prototypy rozwiązań technologicznych, społecznych czy politycznych. Jest więc to sposób reakcji na niejasno zapętlone kryzysy, generujące kolejne progresy.

Rozszerzenie spojrzenia na *science fiction* pozwala też na wykorzystanie jej potencjału jako narzędzia diagnostycznego wobec przemian cywilizacyjnych, może wytworzyć społeczną odporność na zmiany (coraz szybciej następujące po sobie „szoki przyszłości”, jak ujmował to Alvin Toffler), a także animować myślenie utopijne, rozumiane jako krytyczne, postulatywne czy kompensacyjne myślenie o rzeczywistości (Fredric Jameson), zwłaszcza w kontekście progresu cywilizacyjnego i technologicznego.

Następnie przechodzę (część druga: *Przyszłości w literaturze polskiej*) do interpretacji tekstów literackich. Zajmuję się *Nową kosmogonią* Stanisława Lema, aby pokazać, jak działa wielojęzyczność SF, oraz jakie znaczenie ma fantastycznonaukowa spekulacja, generująca hipotezy a nawet określone propozycje filozoficzne. Z kolei czytając *Kongres futurologiczny* dowodzę, że potencjał *science fiction* pozwala jej na odnoszenie się do teraźniejszości i przyszłości. Utwór ten jest jednocześnie powieścią SF, jak i alegorią o niejednoznacznym adresie – skłania do hermeneutycznej gry i to na kilku polach: zawiera elementy futurologiczne, krytykę ówczesnej futurologii (przeżywającej w latach siedemdziesiątych XX wieku swój rozkwit), jest satyrą polityczną (wymierzoną zarówno wobec kapitalistycznego Zachodu jak i wobec bloku wschodniego), krytycznym komentarzem wobec nowomowy, a także kolejną odsłoną Lemowego traktatu o reprezentacji. Polemizuję tym samym z tezami Adama Zagajewskiego i Juliana Kornhausera ze *Świata nie przedstawionego* – dla Zagajewskiego *Kongres futurologiczny* jest „alegorią sparaliżowaną”, także z powodu ówczesnego braku literatury realistycznej. Oskarżenia Lema o eskapizm nie są więc trafione, przeciwnie, za pomocą tej powieści komentuje on problemy bieżące, jak i przyszłe, zajmuje się sprawami lokalnymi i globalnymi. *Kongres futurologiczny* jest

zatem przykładem na to, że Lem myślał na sposób SF, a także poszerzał granice *science fiction*, a nie był – jak chcą niektórzy badacze – tą konwencją ograniczony.

Interesuje mnie także cyberpunk, a więc powstały w USA, w latach osiemdziesiątych wieku XX, nurt w obrębie SF, będący reakcją na wzmocnienie korporacyjnego kapitalizmu, konserwatywnej polityki Ronalda Regana oraz ówczesne nasilenie technologiczne. Inspiracją dla tego ruchu były książki amerykańskiego eseisty Alvina Tofflera (*Szok przyszłości* i *Trzecia fala*), w których diagnozował on wpływ rewolucji postindustrialnej na społeczeństwo Zachodu. Opisywane przez niego zjawisko „szoku przyszłości”, czyli dezorientacji wskutek zbyt dużej ilości przemian, nie musi odnosić się tylko do drugiej połowy XX wieku. Przyglądam się zatem poezji i manifestom futurystów, którzy jako pierwsi zareagowali na dokonane lub przeczuwane zmiany: odzyskanie niepodległości, modernizację, zaznaczanie się nowoczesnego porządku społecznego. Nie uznaję twórczości Brunona Jasieńskiego, Anatola Sterna czy Tytusa Czyżewskiego za *science fiction* czy cyberpunk, ale określam poetykę ich tekstów jako „poetykę szoku przyszłości”. Zauważyli oni bowiem potencjalną technologiczną „intoksykację” społeczeństwa, i chcieli uodparniać je za pomocą sztuki, konstruowali niekonsekwentne (ta niekonsekwencja była wpisana w logikę ich postępowania) eutopijne i dystopijne scenariusze, testując różne rozwiązania, a w końcu stworzyli oryginalną wersję futuryzmu (który w kontekście odmiany włoskiej czy rosyjskiej był znacznie bardziej relacyjny, wręcz „proto-posthumanistyczny”); byli więc – jak ujmują to cztery dekady później Toffler – technorebeliantami, „krawędzią natarcia przyszłości”. Ostatecznie te wątki twórczości futurystów zostały zapoznane, bo realna industrializacja i nowoczesność nadeszły w Polsce dopiero w okresie PRL, w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych. Późniejsza fantastyka socjologiczna (lata osiemdziesiąte XX wieku) była raczej wołaniem o szok przyszłości (choć w *Limes inferior* Janusza Zajdla znajdujemy także krytykę systemu kapitalistycznego). Współcześnie zaś możemy mówić nie tyle o „polskim cyberpunku”, ile o „cyberpunku w Polsce”, wszak zajmuje się on raczej problemami globalnymi (po roku 1989 weszliśmy w orbitę oddziaływania kapitalistycznego, postmodernistycznego Imperium, jak ujmują to Michael Hardt i Antonio Negri), niż diagnozuje i komentuje problemy lokalnej, polskiej transformacji. Namysł nad cyberpunkiem i tekstami Tofflera pozwala na opisanie transhistorycznej poetyki „szoku przyszłości”, a przez to na nowe spojrzenia na wybrane problemy kultury polskiej.

Następnie dokonuję obszernego, krytycznego przeglądu najnowszej literatury polskiej. Czytam powieści powstałe w latach 2007-2021 (autorstwa Pawła Huellego, Ingi Iwasiów, Ignacego Karpowicza, Mariusza Sieniewicza, Eustachego Ryłskiego, Olgi Tokarczuk, Ziemowita Szczerka, Jakuba Żulczyka, Marty Sokołowskiej, a także Janusza Leona Wiśniewskiego i Joanny Bator), których akcja dzieje się w nieodległej przyszłości. W zasadzie wszystkie te utwory konstruuja dystopijne chronotopy, ale przedmiotem ich namysłu – oraz domniemaną przyczyną szeroko pojętego kryzysu – jest polityka lub fanatyzm religijny. Jeśli pojawia się w nich wątek technologiczny, to technologia jest tu źródłem lęku, bowiem generuje opresję, biopolityczny terror, kaleczy tożsamość, przeformułowuje istotę człowieka (nieco inaczej jest wprawdzie u Tokarczuk, ale jej propozycje są niewnikliwe i niejednoznaczne – utworom ze zbioru *Opowiadania dziwne* poświęcam najwięcej uwagi). Żaden z autorów nie decyduje się na pozbawione uprzedzeń opisanie relacji człowiek-technologia. W efekcie w prozie polskiej początków XXI wieku brakuje konstruktywnego myślenia o przyszłości, a anachroniczna krytyka obecnego stanu rzeczy, to moim zdaniem zbyt mało by konceptualizować przyszłość (zakładam bowiem, że w miarę kompleksowy obraz „dziś” czy „jutra” powinien podejmować problem technologii). Propozycje te nie przystają do XXI wieku, są raczej anachronicznym detektorem zjawisk (Adam Wrocz).

Traktuję SF jako konwencję i sposób myślenia, i odnajduję jej charakterystyczne cechy we współczesnej poezji, przede wszystkim w tomach *Zakłady holenderskie* (2020) Radosława Jurczaka oraz *Nebula* (2020) Anny Adamowicz. Ich kunsztowna konstrukcja, odwołania do tradycji polskiej literatury (np. *Trenów* Jana Kochanowskiego), meta-ironiczna strategia komunikacyjna, łączą się płynnie z tematyką wierszy. To, między innymi, odwołania do retrofuturyzmu (np. lotu Jurija Gagarina czy kolonializmu) tworzące analogie z obecnie zachodzącymi procesami, krytyka oddziaływania technologii (alienacji, nadzoru, cyfryzacji niemal każdej sfery rzeczywistości) splątanej z kapitałem. Choć tomy te należą do pewnego momentu historycznego (pandemii COVID-19 i wywołanej nią izolacji), są naznaczone katastrofizmem i apokaliptyczną atmosferą, to jednak dowodzą pewnej istotnej rzeczy: SF jako sposób myślenia, dzięki zaprzęgnięciu języka poetyckiego, i korzystając z tradycji polskiej poezji zaangażowanej ostatnich dekad, staje się intrygującym narzędziem diagnostycznym, krytycznym i spekulatywnym wobec założeń przyszłości we współczesności.

W końcu (część trzecia: *Diagnozy/Projekty*) zwracam uwagę na kilka wybranych dyskursów, które można uznać za SF *sensu largo*, to znaczy za takie, które proponują krytykę fantastyczno-naukowej rzeczywistości, ale też – za pomocą myślenia utopijnego oraz spekulatywnego – konstruują interpretacje dziejów człowieka.

Rozważania o postpiśmienności ogniskuję wokół *Po piśmie* Jacka Dukaja, który – odwołując się do tradycji zapoczątkowanej na gruncie polskiej literatury przez Stanisława Lema (*Dialogi, Summa technologiae*) – stanowi przykład eseju futurologicznego i spekulatywnego, traktuję go jako kolejny przykład fantastycznonaukowego sposobu myślenia. Autor *Lodu* uznaje, że jednym z ważniejszych instynktów człowieka jest uzewnętrznianie przeżyć, i ujmuje dzieje człowieka jako ewolucję metod ich transferu. Ostatnie przemiany, czyli stopniowe porzucanie pisma na rzecz nowych form, mają – zdaniem Dukaja – kluczowe znaczenie dla zmiany umysłowości („myślunku”) człowieka, a – jak wskazują badacze – być może także dla mózgu *homo sapiens* (wpływają na plastyczność neuronów). Komentowany esej wykracza jednak poza rozważania na temat końca pisma, charakteryzuje bowiem współczesne i przyszłe społeczeństwo ze względu na przemiany komunikacyjne, stopniowe odchodzenie od Materii na rzecz Cyfry, ekonomię, politykę, filozofię. Jest to także okazja do rozważań na temat „cyfrowych tubylców” (*digital natives*; Marc Prensky) oraz możliwością skonstruowania (siebie jako) podmiotu hybrydycznego, korzystającego zarówno z dobrodziejstw pisma jak i postpiśmiennych form komunikacji.

W kolejnym rozdziale zajmuję się najnowszymi, polskimi utworami *science fiction* (Michała Cetnarowskiego, Michała Protasiuka, Rafała Kosika), najwięcej uwagi poświęcając powieściom *Jetlag*, *God hates Poland* oraz *Hello world* (2014-2017) Michała Radomiła Wiśniewskiego. Trylogia ta stanowi rzadki przypadek: nie można jej bowiem jednoznacznie przyporządkować do SF wedle tradycyjnych ujęć. Akcja powieści dzieje się w latach 1981-2044, jej zbiorowym bohaterem jest konstelacja rodzinno-towarzyska, a głównym tematem – stopniowe infekowanie jednostkowej i zbiorowej wyobraźni fikcjonalnymi porządkami, które ewoluują: od literatury, przez memy, aż po VR i symulacje stworzoną przez AI; innymi słowy podejmuje ona kwestię apofatycznej strategii reprezentacji. Wysublimowana, szkatułkowa kompozycja, fragmentaryczna narracja, kompozycja problemów, powiązanie spraw globalnych i lokalnych (Wiśniewski zajmuje się także pokłosem transformacji po roku 1989)

pozwala uznać, że korzystając z instrumentarium SF powieść ta niezwykle celnie mapuje zasadnicze problemy współczesności.

Poświęcam też miejsce pozornie paradoksalnemu nurtowi jakim jest anarchotranshumanizm. Przedstawiciele tego ruchu intelektualnego, wpisującego się zarówno w anarchizm poststrukturalny (a więc praktykę śledzenia subtelnych, opresywnych strategii) jak i w transhumanizm (a więc teorię i praktykę autoewolucji człowieka), są nastawieni krytycznie wobec technologicznej opresji, a jednak dopatrują się w niej także potencjału wolnościowego. Śledząc propozycje programowe i teoretyczne reprezentantów anarchotranshumanizmu, oraz opierając się na posthumanistycznej filozofii (Rosi Braidotti), formułuję figurę queerowego nomady; *queer* rozumiem tu jako koncepcję tożsamości, podkreślającą jej zmienny charakter. Tak ukształtowany podmiot może stać się „dziwnym atraktorem” społecznych przemian (Shaun Bartone), a także uformować wspólnotę bytów jakichkolwiek (Giorgio Agamben). Funkcjonowanie w wirtualnej rzeczywistości Internetu dodatkowo upływnia tożsamość (przynależąc do sieciowych wspólnot przyjmujemy różne maski); nomadyzm staje się wtedy strategią podróży po różnych wirtualnych miejscach. Queerowy nomada, młodsze o cztery dekady wcielenie cyberpunka, dokonuje dyskursywnych ataków terrorystycznych na technologiczne narzędzia opresji, zgodnie z logiką terroryzmu używając właśnie technologicznych narzędzi, walcząc o jej wolnościowy charakter.

Ostatnim komentowanym dyskursem jest, znajdującą się na przeciwległym – bo idealistycznym – biegunie, gnoza technologiczna, upatrująca w technologii (samo)zbawienia. Krótko definiuję i porządkuję pojęcia: gnozę traktuję jak transhistoryczne światoodczucie (którego antyczny gnostycyzm był jednym z najważniejszych manifestacji); transhumanizm jako prąd myślowy postulujący autoewolucję *homo sapiens*, czyli przekroczenie ram nadanych gatunkowi przez Naturę (za jednego z pionierów myślenia techgnostycznego uważam prawosławnego filozofa rosyjskiego Nikołaja Fiodorowa). Zwracam uwagę na dualizm materialne/duchowe, wątek samozbawienia, kryptoteologiczne tło analizowanych tekstów, a przede wszystkim komentuję powieść *Gnoza* Michała Cetnarowskiego. Opisuję też pandemię COVID-19, znów w kontekście dialektyki progresów i kryzysów, ale tym razem w kontekście technologicznego zbawienia od materii (biologii).

Monografię wieńczy interpretacja powieści *Gniazdo światów* Marka Huberatha, jako meta-dystopii, korzystającej z literackiego instrumentarium postmodernizmu. W

moim odczytaniu jest to – oparta na gnostycznej i hermetycznej spekulacji – propozycja egzystencjalna, która w interpretowaniu świata-tekstu widzi warunek samozbawienia.

Monografia „*Jutro*”. *SF jako sposób myślenia* stanowi teoretyczną propozycję (ujmowanie SF jako konwencji, idiomu kulturowego, sposobu myślenia), nowatorską na gruncie badań polonistycznych. Przynosi interpretacyjne i historycznoliterackie ustalenia odnośnie do fantastyki naukowej, futurystycznych i awangardowych poetów Dwudziestolecia międzywojennego, twórczości Stanisława Lema, pisarzy związanych z nurtem fantastyki socjologicznej, a także prozaików i poetów ostatnich dekad.

Namysł nad wybranymi teoriami bądź programami (postpiśmienność, anarchotranshumanizm, gnoza technologiczna) wydaje się o tyle niezbędny, że podobnych, nawet jeśli radykalnych, koncepcji w naszej kulturze i społeczeństwie brakuje. Sądzę, że rozważanie takich propozycji pozwoli na stopniowe wytwarzanie krytycznego podejścia do progresu technologicznego, wykraczającego poza paralizującą technofobię, bezrefleksyjny optymizm, czy – co jeszcze gorsze – pomijanie tego zagadnienia w kulturze oraz debacie publicznej. Technologia, jak każde narzędzie, nie jest niewinna, oddziałuje na użytkownika, zmienia go, kształtuje jego relacje interpersonalne (a może jest nawet podmiotem tego procesu – jak spekuluje w *Po piśmie* Jacek Dukaj).

Znaczący skok cywilizacyjny, będący udziałem polskiego społeczeństwa po roku 1989 (przejście od gospodarki centralnie planowanej opartej na przemyśle do wolnego rynku, w którym dominuje sektor usług; od niedemokratycznego systemu politycznego do liberalnej demokracji; od przynależności do strefy wpływów ZSRR do globalnego, kapitalistycznego imperium (Istvan Csicsery’-Ronay), przemiany systemu komunikacji społecznej i wiele innych) zostały już dobrze opisane. Sądzę jednak, że najslabiej opisanym elementem tych przemian są przeobrażenia technologiczne, zwłaszcza w obliczu cyfryzacji, ekspansji VR oraz pojawienia się różnych form sztucznej inteligencji. Jednym z zamierzeń mojej pracy jest więc zwrócenie uwagi na te zagadnienia.

Monografia ta mówi więc o *science fiction*, ale pozwala też spojrzeć na przemiany polskiej kultury przez pryzmat SF, to znaczy: zwraca uwagę na to czy i w jakich formach myślenie SF pojawiało się w obrębie kultury języka polskiego, i daje pojęcie o tym, jak ujmowano w niej postrzeganie przyszłości, technologii i przemian cywilizacyjnych. W tym sensie jest na polonistycznym gruncie ujęciem nowatorskim, i stanowi istotny wkład w tę dyscyplinę.

Badania, których wyniki przedstawiam w monografii „*Jutro*”. *SF jako sposób myślenia* – choć mają charakter historycznoliteracki i formułują nową propozycję postrzegania *science fiction* – mogą być narzędziem do krytycznego ujęcia współczesności za pomocą kultury, a zwłaszcza literatury. **Moje drugie osiągnięcie, czyli cykl publikacji dotyczący życia i twórczości Teodora Parnickiego**, na który składają się edycje krytyczne, teksty biograficzne, badające dyskurs autobiograficzny oraz interpretacyjne, mają z kolei charakter archiwalny, *stricte* historycznoliteracki, i odnoszą się do nowoczesności. Badania te rozpocząłem jeszcze przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora, i kontynuowałem w okresie po jego uzyskaniu.

Odbyłem kwerendy w zbiorach prywatnych (prof. Jacka Łukasiewicza, Stefana Szlachtycza, Ryszarda Kurylczyka, Teresy i Sławomira Cieślikowskich, prof. Pawła Banasia) oraz instytucjonalnych (Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy, Książnica Pomorska im. Stanisława Staszica w Szczecinie, Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie), aby uporządkować wiedzę o rozproszonych parnickianach, a niektóre z nich podać do druku.

Część publikacji stanowią edycje krytyczne listów oraz innych wypowiedzi nieliterackich prozaika. Opublikowałem listy Parnickiego do Aleksandra Wata („*Śląskie Studia Polonistyczne*” 2013, nr 1 (3), s. 229-248), Jacka Łukasiewicza („*Pamiętnik Literacki*” 2015, nr 4, s. 177-231), Teresy i Sławomira Cieślikowskich („*Pamiętnik Literacki*” 2019, z. 3, s. 183-217), Tadeusza Banasia („*Śląskie Studia Polonistyczne*” 2019, nr 2 (14), s. 189-223) i Karola Kuryluka („*Pamiętnik Literacki*”, w druku). Przygotowałem też do publikacji wypowiedź dla Stefana Szlachtycza („*Śląskie Studia Polonistyczne*” 2017, nr , s. 235-249), udostępnioną mi przez reżysera w formie nagrania (rozmowa odbyła się w trakcie przygotowań do ekranizacji *Tylko Beatrycze* z roku 1975). W ten sposób przyczyniłem się do uzupełnienia (powstającego dotąd głównie za sprawą Andrzeja Dobrowolskiego i Tomasza Markiewki) korpusu parnickianów. Adresaci pisarza byli ważnymi postaciami świata kultury, a korespondencja przynosi wiedzę nie tylko dotyczącą autora *Słowa i ciała* czy powieści historycznej jako gatunku, ale także życia literackiego, polityki kulturalnej i emigracji.

Najważniejszą publikacją w tym cyklu jest zredagowany wspólnie z dr. Tomaszem Markiewką z Uniwersytetu Bielsko-Bialskiego tom: Teodor Parnicki, *Ja, Eurypides. Wywiady, wypowiedzi i autokomentarze z lat 1957-1988*, oprac. P. Gorliński-Kucik, T. Markiewka, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2020;

<https://doi.org/10.31261/PN.3923>; ISBN: 978-83-226-3785-2; rec.: dr hab. Andrzej Juszczuk, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (szczegółowy opis wkładu współautorów w powstanie publikacji przedstawiam w załączniku do wniosku). Książka ta zbiera najważniejsze, publikowane w prasie wypowiedzi prozaika o charakterze autobiograficznym, krytycznym i programowym, przez co stanowi ważne źródło do dalszych badań nie tylko parnickologicznych, ale także dotyczących literatury i życia literackiego XX wieku.

Książka doczekała się recenzji prasowych: D. Nowacki, *Gdzie jesteś, mój Sokratesie*, „Nowe Książki 2021”, nr 6; J. Hniduk, *Ja, Parnicki*, „Forum Akademickie” 2021, nr 10, s. 78; A. Poprawa, *Paru Sokratesów się znalazło*, „ArtPapier” 2021, nr 14; A. Dobrowolski, *Polski Eurypides (O Teodorze Parnickim)*, „Arcana” 2021, nr 6, s. 206-210; W. Sadkowski, *On, Eurypides*, „Res Humana” 2021, nr 3, s. 57-58; Ł. Żurek, *Samotny Eurypides wysyła zagadkę*, „Archiwum Emigracji” 2022, nr 1. Wraz z dr. Tomaszem Markiewką braliśmy udział w spotkaniu zorganizowanym przez Towarzystwo Literackie im. Teodora Parnickiego oraz Bibliotekę Śląską w Katowicach, dotyczącym książki *Ja, Eurypides*.

Przygotowane edycje krytyczne stanowiły podstawę do badań historycznoliterackich o charakterze biograficznym oraz literaturoznawczym, publikowanych w czasopismach naukowych: *Parnicki a Rosja. Rekonesans*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2021, nr 2 (12), s. 325-338. DOI: 10.31648/pw.6884; *Rytm choroby, rytm umierania. Dzienniki z lat osiemdziesiątych Teodora Parnickiego*, „Autobiografia. Literatura. Kultura. Media” 2019, nr 2 (13), s. 147-166. DOI: 10.18276/AU.2019.2.13-14; *O jednej dacie, której w archiwum zabrakło*, „Świat i Słowo” 2019, nr 2 (33), s. 93-110. DOI: doi.org/10.5604/01.3001.0013.7819; *Metafory Parnickiego. Teologia i granice nowoczesności*, „Wielogłos” 2019, nr 4, s. 59-82. DOI 10.4467/2084395XWI.19.025.11607, oraz książkach zbiorowych: „*A więc trzeba pisać cokolwiek bądź*”. *Grafomania Parnickiego*, w: *Grafomania*, red. M. Tramer, J. Zajac, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2015, s. 109-126; *Meksykańskie lata Teodora Parnickiego*, w: *Literatura polska obu Ameryk. Studia i szkice, seria pierwsza*, red. B. Nowacka, B. Szałasta-Rogowska, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Polski Fundusz Wydawniczy w Kanadzie, Katowice-Toronto 2014, s. 589-605; publikowałem też recenzje parnickianów: *Nerwowy wiek dojrzewania. Listy Teodora Parnickiego do Konstantego Symonolewicza*, „Pamiętnik Literacki” 2023, nr 4, s. 251-261 [rec. T. Parnicki, Listy do Konstantego Symonolewicza z lat 1928-1949, oprac. T.

Markiewka, Katowice 2021]; „*Ten człowiek potrafi siebie obrzydzić wszystkim, którzy chcieliby mu pomóc*”. *O korespondencji Jerzego Giedroycia i Teodora Parnickiego*, „Śląskie Studia Polonistyczne” 2015, nr 1 (6), s. 213-220 [J. Giedroyc, T. Parnicki, Listy 1946-1968, oprac. A. Dobrowolski, Warszawa 2014].

Badam w nich swoistą somatopoetykę autora *Słowa i ciała*, jego uzależnienie od pisania, a także strategie komunikacji w życiu literackim. Ustalenia biograficzne i dotyczące analizy dyskursu autobiograficznego są o tyle ciekawe, że Parnicki zasadniczo zmieniał strategię komunikowania o swoim życiorysie, kluczył, przemilczał, „odejmował od prawdy” w pierwszych dekadach swego dojrzałego życia, aby później mówić o niej coraz bardziej otwarcie – zarówno w wywiadach prasowych, jak i w powieściach, np. w *Opowieści o trzech Metysach*. To wątki istotne, gdyż autor *Słowa i ciała*, będąc pisarzem późnej nowoczesności, pożytkował swoją, skądinąd fascynującą, biografię nie tylko jako temat powieści, ale także – w pewnym sensie – problematyzował ją jako doświadczenie nowoczesności, a więc jako doświadczenie mieszkańca etnicznego i kulturowego, a także marana (Piotr Sadzik). Zagadnienie tożsamości oraz relacji jednostki ze wspólnotami, namysł nad ciałem w kontekście biopolityki, a także refleksja historiozoficzna są kluczowymi dla nowoczesności zagadnieniami. Sądzę, że twórczość Teodora Parnickiego jest ważnym krytycznym komentarzem do przemian ideowych, społecznych i politycznych XX wieku.

Bezprecedensowe są także osiągnięcia prozaika na polu poetyki powieści historycznej. Pisarz uparcie twierdził, że interesuje go przede wszystkim historia, a uprawiana przez niego powieść historyczna nie jest kryptonimem dla powieści współczesnej. Sądzę jednak, że był to element podejmowanej przez niego gry, także ze względu na jego skomplikowaną sytuację polityczną. Pod koniec lat sześćdziesiątych XX wieku Parnicki mawiał już, że dla niego „*vita est magistra historiae*”, a następnie stopniowo modyfikował swój warsztat literacki, przez co samodzielnie wykuwał formułę, którą później Linda Hutcheon nazwała „postmodernistyczną metapowieścią historiograficzną”. Zaczął tworzyć powieści historyczno-fantastyczne, jawnie kontrfaktyczne, realizujące „wątek możliwy” w literaturze, podkreślający fikcjonalność świata przedstawionego, w efekcie modyfikując ontologię dzieła literackiego.

Moje dociekania parnickologiczne uważam za ważne dla badań polonistycznych, gdyż poszerzają stan wiedzy o jednym z najciekawszych, choć wciąż mało zbadanych, prozaików polskich, a także o ideowych i kulturowych meandrach nowoczesności. Autor *Słowa i ciała* należał wszak do „formacji 1910”, i choć jego powieści od lat nie

cieszą się czytelniczą popularnością, to odnaleźć w nich można cenne diagnozy i propozycje odnoszące się do zagadnień ważnych dla drugiej połowy XX wieku.

W 2026 roku ukaze się drukiem książka, którą redagowałem wraz z dr. hab., prof. UŚ Pawłem Jędrzejko: *Zadziwienie i interpretacja, czyli literatury uczymy się ciagle. Ze Stanisławem Lemem rozmawia Mateusz Nowak*, red. P. Gorliński-Kucik, P. Jędrzejko, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice; rec.: prof. dr hab. Paweł Majewski (Uniwersytet Warszawski); dr hab., prof. UAM Agnieszka Gajewska (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu); szczegółowy opis wkładu współautorów w powstanie publikacji przedstawiam w załączniku do wniosku. Tom zbiera wywiady, które z autorem *Solaris* przeprowadził w latach 1992-2004 Mateusz Nowak. Cztery z nich były publikowane wcześniej w prasie, dwie pozostałe pozostawały dotąd nieznane. Ważna jest przede wszystkim najdłuższa rozmowa, *Stanisław Lem jako znawca literatury* (1992), która jest aneksem Lema do jego *Filozofii przypadku*, i zaproponowanego przez niego projektu empirycznej teorii literatury. Po ponad dwudziestu latach pisarz dokonuje autokomentarza, i poddaje krytyce współczesną literaturę polską. Pozostałe wywiady dotyczą rozwoju technologii, polityki oraz współczesnego życia literackiego. Tom *Zadziwienie i interpretacja* jest prawdopodobnie ostatnim (lub jednym z ostatnich) wywiadów-rzek z jednym z najważniejszych polskich prozaików XX wieku, i stanowi cenne uzupełnienie lemologicznej bibliografii. Książkę poprzedza wstęp autorstwa prof. Stanisława Beresia.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Efektem mojej współpracy naukowej z dr. Tomaszem Markiewką (Uniwersytet Bielsko-Bialski, wcześniej: Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej) była książka: Teodor Parnicki, *Ja, Eurypides. Wywiady, wypowiedzi i autokomentarze z lat 1957-1988*, oprac. P. Gorliński-Kucik, T. Markiewka, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2020.

Wyniki moich badań naukowych publikowałem czasopismach afiliowanych w najważniejszych ośrodkach akademickich w kraju, to: IBL PAN („Pamiętnik Literacki”,

„Teksty Drugie”), Uniwersytet Jagielloński w Krakowie („Wielogłos”, „Ruch Literacki”, „Konteksty Kultury”), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu („Przestrzenie Teorii”, „Forum Poetyki”), Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie („Przegląd Wschodnioeuropejski”), Uniwersytet Szczeciński („Autobiografia. Literatura. Kultura. Media”), Uniwersytet Rzeszowski („Tematy i Konteksty”), Akademia Techniczno-Humanistyczna/Uniwersytet Bielsko-Bialski („Świat i Słowo”).

Wyniki swoich badań prezentowałem w sumie na 27 konferencjach i seminariach naukowych (7 po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, 20 przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora) w najważniejszych ośrodkach naukowych w Polsce (Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie); trzy z nich były międzynarodowymi konferencjami naukowymi (Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Śląski w Katowicach), a jedna – zagraniczną (Uniwersytet Ostrawski).

W trakcie prowadzenia badań zainicjowałem proces integrowania środowiska badaczy fantastyki naukowej. Wraz z dr. hab., prof. UJ, Andrzejem Juszczykiem (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie) oraz dr. hab. Rafałem Szerbakiewiczem (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) zorganizowałem cykl seminariów naukowych SF@PL (Uniwersytet Śląski w Katowicach – 08.12.2023; Uniwersytet Jagielloński w Krakowie – 22.03.2024, referat: *Science fiction, polska proza i technologia*; Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej – tbc). W efekcie tych spotkań powołany został Zespół Badań nad Fantastyką Naukową SF_PL, działający w Instytucie Kultury Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego (koordynator zespołu: dr Jerzy Stachowicz).

Prace zespołu ogniskują się wokół organizowania wewnętrznych i otwartych spotkań. Zorganizowaliśmy seminaria z zaproszonymi gośćmi: *Wokół „Rozbieżnych emancypacji” Przemysława Czaplińskiego* (03.03.2025) oraz *Wokół „I mów, że moja chwała...”* (gość. Agnieszka Gajewska; 07.04.2025).

W maju 2025 roku wraz z członkami zespołu, dr. Jerzym Stachowiczem (Uniwersytet Warszawski) oraz dr. Agnieszką Haską (IFIS PAN) tworzyliśmy panel (*Speculating Beyond the Genre # 3 In Search of Science Fiction: Three Trips to Academically Avoided Lands*) na międzynarodowej konferencji naukowej „Forgotten, Misplaced, Marginalized: Speculations We Don’t See” organizowanej przez American

Studies Center (Uniwersytet Warszawski, 08-10.05.2025; tytuł referatu: *Poetry as a Method of Science Fiction Diagnosis*).

Kolejnym efektem prac Zespołu jest współredagowanie (Piotr Gorliński-Kucik, Jerzy Stachowicz) dwóch numerów czasopisma naukowego „Widok. Teorie i Praktyki Kultury Wizualnej” (2025, nr 42, nr 43) pod roboczym tytułem *Fantastycznonaukowe obrazy*.

Planujemy też przygotowanie projektu grantowego.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

Prowadziłem zajęcia na kierunkach: Filologia polska (LIC i MU), Sztuka pisania (LIC), Twórcze pisanie i marketing wydawniczy (MU), Międzynarodowe studia polskie (MU), Komunikacja promocyjna i kryzysowa (LIC); były to między innymi kursy takie jak: Krytyka tekstu i edycje krytyczne, Literatura najnowsza, Genologia literacka, Literatura wobec historii idei, Projekt społeczno-kulturowy. W ramach Modułów ogólnouczeniowych oraz przedmiotów do wyboru na kierunkach proponowałem, między innymi, kursy takie jak: *Wampir. Próba biografii*, *TechGnoza*, *U progu postpiśmienności*, *Science fiction, utopie i futurologia*, *Style polskiej prozy najnowszej*. W planowaniu i realizowaniu tych kursów korzystałem z wyników prowadzonych przeze mnie badań.

Pełniłem także rolę tutora w Kolegium Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, oraz prowadziłem seminarium licencjackie na kierunku Filologia polska (2019/2020 – 11 obronionych prac licencjackich) oraz na kierunku Sztuka pisania (2024/2025 – w seminarium uczestniczy 16 studentów). Prowadziłem wykłady w ramach letniego kursu języka polskiego jako obcego: *Kondygnacje hiperrzeczywistości. VR w literaturze polskiej* (VII i VIII 2023).

Od roku akademickiego 2024/2025 pełnię rolę promotora pomocniczego mgr Weroniki Nawrockiej (Uniwersytet Zielonogórski, dyscyplina: literaturoznawstwo, promotor: dr hab., prof. UZ Dorota Kulczycka; roboczy tytuł rozprawy doktorskiej: *Reinterpretacje idei romantycznych w prozie Jacka Dukaja*).

Od 01.10.2019 do 31.08.2024 pełniłem funkcję Zastępcy Dyrektora Kierunku Studiów Filologia polska (i tym samym zastępcy przewodniczącego Rady kierunku

Filologia polska). W trakcie kadencji przeprowadziliśmy reformę studiów magisterskich, a następnie studiów licencjackich (zgodnie z przyjętą przez Uniwersytet Śląski w Katowicach Nową Koncepcją Studiów), byłem zatem członkiem zespołu przygotowującego zmiany programowe na kierunku. Brałem też udział w przygotowaniu raportu samooceny i spotkaniach z Polską Komisją Akredytacyjną na kierunku Filologia polska (2025).

Brałem czynny udział w organizowanym przez Uniwersytet Śląski w Katowicach Śląskim Festiwalu Nauki. Mój udział to między innymi: 2024 – spotkanie autorskie z Maciejem Płazą; 2022 – spotkanie autorskie z Wojciechem Orlińskim (wokół książki *Kopernik. Rewolucje*) oraz wykład: *Science fiction jako laboratorium wyobraźni*; 2021 – spotkanie autorskie z Wojciechem Orlińskim (wokół książki *Lem w PRL*). Brałem też udział w wydarzeniu „Europejskie Miasto Nauki, Katowice 2024” organizując warsztaty (*Pomyśleć przyszłość. Warsztaty futurologiczne*) w ramach „Tygodnia improwizacji” (XII 2024).

Brałem udział w różnych spotkaniach o charakterze popularnonaukowym, na których prezentowałem wyniki swoich badań. To, między innymi: udział w debacie „Gry wideo jako adaptacje dzieł literackich i narzędzia edukacyjne” na III Kongresie Futurologicznym w Krakowie (IX 2023; Polska Fundacja Fantastyki Naukowej); udział w debacie „Czy AI to koniec pisarzy i językoznawstwa, na konferencji” na „#AIChallenger. Biznes, nauka i społeczeństwo w świecie sztucznej inteligencji”, Katowice (IV 2023; Uniwersytet Śląski w Katowicach); wystąpienie: *Pomiędzy science fiction, futurologią i dystopią. Przypadek Stanisława Lema*; „Fizyka Lema: wczoraj Fiction, dzisiaj Science” (XII 2021; Instytut Fizyki im. Augusta Chełkowskiego, Uniwersytet Śląski w Katowicach, PTF Oddział w Katowicach); spotkanie autorskie z Wojciechem Orlińskim (wokół książki *Lem w PRL*), Księgarnia Miejscownik, Katowice (IX 2021); spotkanie wokół książki Teodora Parnickiego *Ja, Eurypides. Wywiady, wypowiedzi i autokomentarze z lat 1957-1988* (IV 2021; Towarzystwo Literackie im. Teodora Parnickiego oraz Biblioteka Śląska w Katowicach); wykłady: *Poznawanie dziejów – pisanie historii* (XII 2018), *Dojrzewanie. Biografia i literatura* zorganizowane przez Katowice Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek (I 2019); wykład *Początki transhumanizmu. Co zrobił Dukaj z Fiodorowem*, Centrum Kultury Fantastycznej, Miejsce Centrum Kultury w Bydgoszczy (XII 2016).

Opublikowałem także artykuł popularnonaukowy, oparty na wynikach moich badań, w serwisie: culture.pl (maj/czerwiec 2024): *Lost on the Maps (of Reality)*:

Stanisław Lem & the Promise of a Virtual World (<https://culture.pl/en/article/lost-on-the-maps-of-reality-stanislaw-lem-the-promise-of-a-virtual-world>), *Stanisław Lem, Jacek Dukaj & the Matrix: Virtual Reality in Polish Prose* (<https://culture.pl/en/article/stanislaw-lem-jacek-dukaj-the-matrix-virtual-reality-in-polish-prose>), *Science Fiction as a Diagnosis: Mapping Opportunities & Threats* (<https://culture.pl/en/article/science-fiction-as-a-diagnosis-mapping-opportunities-threats>); tłum. M.A. Pelczar.

W latach 2021–2024 pełniłem funkcję eksperta oceniając wnioski w konkursie na realizację zadań publicznych ogłoszonym przez Województwo Śląskie w obszarze kultury oraz ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego.

7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.

Trzykrotnie otrzymałem Nagrodę Rektora Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach:
2023: Nagroda Zespołowa Rektora II Stopnia dot. osiągnięć organizacyjnych na rzecz Wydziału Humanistycznego,
2019/2020: Nagroda Zespołowa Rektora II Stopnia za działalność dydaktyczną,
2018: Nagroda Indywidualna Rektora II Stopnia za działalność naukowo-badawczą.

Publikowałem eseje w czasopismach spoza listy czasopism punktowanych:
Projekt: wielojęzyczność, „Rita Baum” 2024, nr 69/70, s. 2-7; *Renesans niszy*, „Rita Baum” 2023, nr 63/64, s. 70-73; *Być jak Krzysztof Uniłowski*, „Opcje” 2019, nr 4, s. 76-77; *Oprócz Lema. Eksplorowanie cienia*, „Opcje” 2016, nr 4, s. 38-45; *Drone-medytacje*, „Opcje” 2013, nr 4 (93), s. 58-63.

Jestem autorem tekstów nierecenzowanych publikowanych w czasopismach punktowanych: *Koczownik skądinąd. Krzysztof Uniłowski (3 maja 1967 – 6 grudnia 2019)*, „Pamiętnik Literacki” 2020, nr 4, s. 267-272; *Sprawozdanie z seminarium „Rozmowy z Diabłem”* (Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego, Wydział Filologiczny Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, 15 października 2015), „Śląskie Studia Polonistyczne” 2016, nr 1-2 (8), s. 315-317; *Sprawozdanie z konferencji „Fantastyczne kreacje światów? Recepcja – metodologia – interpretacja”* (Wydział

Filologiczny Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, 28-30 października 2013), „Śląskie Studia Polonistyczne” 2014, nr 1/2 (5), s. 319-321.

Publikowałem także recenzje literackie oraz muzyczne w czasopismach „Art Papier”, „Opcje”, „FA-art”.

..... Piotr Godliński
(podpis wnioskodawcy)